

Umetnikova molitev.

Ciril Jeglič.

— Ti, ki si mi dal življenje med neštevilnimi in me povečeval s samoto, da v njej spoznavam svojo nizkost;

ki mi s smrtjo dragih tovarišev pričaš človeško minljivost;

ki si mi odprl oči, da Te gledajo, in ušesa, da Te slišijo; ki si mi vdihnil misel, da Te slutiti, in si mi dal srce, da hrepeni po ljubezni:

bodi zahvaljen, Gospod, moj Bog!

Usmili se me in ne zavrzi Svojega služabnika! Kliče Te veselje, ki se razboleva v meni, in bridkost, ki se v njej radostim. Zakaj velika je človeška hudobija; a po njej, Pravični, se nam razodeva Tvoja silnost. Videl sem Te: oči mojega brata so bile žalostne in Ti si gledal iz njih. Slišal sem Te: oznanil si se mi po njegovem molku. In si govoril nepokoju mojega srca; in Tvoja beseda je bila mir: »Jaz sem tvoj blagor!«

Naj Te ljubim, Gospod! Zapri moje oči, da bom videl ljubezen Tvojih del! Zapri moja ušesa, da bom poslušal dobrotljivost Tvojih zapovedi! In pošlji mi trpljenja, da se razvname moja mladost!

Zakaj mojemu telesu se hoče lahkoživja in moja mladost bi ugasnila brez Tebe...

Glej, Gospod, Tvoj hlapec je pripravljen in čaka, da spregovoriš. Kajti prazna bo moja beseda in ničev moj trud, če ne bom Tebe poslušal! A Tvoja beseda je močna. Kako bi ne bila, — Ti Edini, Silni, Resnični! Kdo ne bi veroval Tebi? In kje si naj počije hrepenenje človeških src, če ne v Tebi, ki je večna Tvoja ljubezen in lepota? Ti Edini, Neskončni in Dobri! Zato govori, Gospod! Tvoja beseda naj bo kakor grom, da bom trepetal od Tvoje bližine... Tebi naj služim: daj, da Te bom pričeval pred mnogimi ter da se bom z njimi jokal in veselil, s svojimi brati in sestrami. Tudi teh se usmili, o Gospod: zavoljo njih bom srečen v Tebi... Poglej jih in bodi usmiljen: pomanjkanje trpe, a se boje smrti in proklinjajo življenje; pravice si žele in si delajo krivico; lačni so in žejni in prezgodnja je njih onemoglost; a so pozabili na Tvojo obilnost... Kadar pa spoznajo Tebe, bodo dvignili glave. In se Te bodo razveselili:

»Pridimo, izkažimo čast svojemu Bogu!«

O Gospod, Tvoj hlapec molči...

O umetnosti, posebno glasbeni.

Marij Kogoj.

Izmed vseh stvari me je od moje mladosti najbolj mikala glasba. Mogoče sem zato bil nanjo tako pozoren, ker ji v naravi ni bilo najti jednega, tudi ne lepšega in popolnejšega ter je tako bilo vse, kar je v naravi imelo stik z glasbo, le spomin na nekaj dragocenejšega, medtem ko so mi bile neglasbene umetnine le posnetki po naravi in me niso mogle toliko zanimati, ker sem vsak čas imel priliko videti njih vzor. Zanimanje za neglasbene umetnine je postalo v meni živahnejše šele, ko sem spoznal dela, ki jih ni človek napravil le iz lastnega nagiba, ampak predvsem iz lastnih moči. Ali tudi dandanes, ko poznam v vseh umetnostih umetnine, ki so lepote polne, je moje nagnjenje do glasbe še vedno največje in bo tudi zanaprej prav gotovo ostalo. Zdi se mi, da le ona vé zagotovo, kje je njen vir in kam naj se vedno zopet nagiba in vtaplja, medtem ko druge

umetnosti to šele spoznavajo. Bliže notranje narave je. Ljubezen do notranje narave pa je v meni večja kakor dopadenje nad zunanjo, ki je notranji le posoda, kajti vse, kar je notranji naravi bliže, je bliže tudi meni, ker moja notranjost sem.

Glasba je iz svoje snovi razvita umetnost, v notranjost človeka postavljena. V svoji breztelesnosti in v največjo popolnost stopnjevani čistosti razodeva neomadežno mogočnost in visokost človečanstvenega dostojanstva in oznanja njega živahno delovanje.

V notranjosti človeka je vase skrita našla svoje bistvo in svoj izraz ter izklesala iz svoje snovi glasbeno izrazilo, umetno, kakor bi si bolj umetnega ne domislil kmalu kdo. Te prednostne razlike si je pridobila v svojem začetnem razvoju, ko je komaj nastopila, kot umetnost, zaznamovana, negovana, stopnjevana ter s harmonijo